

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

**на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за організацію електронно-комунікаційних шахрайських організацій та порушення порядку призову (прийняття) громадян на військову службу, ведення військового обліку»
(реєстр. № 16014-1 від 09.09.2026)**

Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (далі – Комітет) на засіданні 14 вересня 2026 року (протокол № 246) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за організацію електронно-комунікаційних шахрайських організацій та порушення порядку призову (прийняття) громадян на військову службу, ведення військового обліку» (реєстр. № 16014-1 від 09.09.2026), поданий народним депутатом України Разумковим Д.О. та іншими народними депутатами України.

Метою законопроекту як зазначено у пояснювальній записці до нього, є «посилення протидії діяльності електронно-комунікаційних шахрайських організацій, забезпечення системного та пропорційного застосування інституту співучасті, а також зміцнення законності у сфері військового обліку, проведення військово-лікарської експертизи та призову громадян на військову службу».

Поданий законопроект є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за організацію електронно-комунікаційних шахрайських організацій (шахрайських кол-центрів) та залучення до участі в них» (реєстр. № 16014 від 02.09.2026), поданого Президентом України Зеленським В.О. та визначеного ним як невідкладний для позачергового розгляду Верховною Радою України.

При цьому, більшість положень альтернативного законопроекту за своїм змістом є тотожними тим, що містить основний законопроект реєстр. № 16014, але альтернативний законопроект, поряд з іншим, передбачає відповідальність

за суспільно небезпечні порушення під час ведення військового обліку, проведення медичного огляду та призову на військову службу.

Для досягнення мети положеннями законопроекту пропонуються зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України (далі – КК та КПК відповідно), якими:

1) доповнити статтю 210¹ КУпАП новою частиною четвертою, в якій передбачити адміністративну відповідальність за порушення службовою особою порядку ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних або резервістів, що призвело до взяття на такий облік осіб, які відповідно до закону не підлягають взяттю на військовий облік призовників, військовозобов'язаних або резервістів;

2) доповнити КК новими статтями 255⁴ «Створення, керівництво електронно-комунікаційною шахрайською організацією або участь у ній», 337¹ «Порушення порядку проведення медичного огляду (військово-лікарської експертизи) для визначення придатності за станом здоров'я до військової служби» та 426² «Порушення військовою службовою особою порядку призову (прийняття) громадян на військову службу», а також викласти в новій редакції пункт 1 примітки до статті 368⁵ КК, уточнивши перелік осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

3) у частині першій статті 214 КПК передбачити, що «на основі доступних джерел та даних, у тому числі інформації, поширеної в медіа, слідчі органів Державного бюро розслідувань здійснюють моніторинг обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень), з метою оперативного виявлення таких правопорушень та початку досудового розслідування відповідно до цієї статті».

Проаналізувавши положення законопроекту, народні депутати – члени Комітету, підтримали його основну мету, проте зазначили про низку дискусійних положень, що потребують певного доопрацювання.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 2 статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частиною третьою статті 93, частиною першою та третьою статті 101, статтею 110, пунктом 1 частини першої статті 111, пунктом 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України Регламенту Верховної Ради України, Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за організацію електронно-комунікаційних шахрайських організацій та порушення порядку призову (прийняття) громадян на військову службу, ведення військового обліку»

(реєстр. № 16014-1) **включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами його розгляду в першому читанні відхилити.**

Доповідачем від Комітету при розгляді питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України - Голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Іонушаса Сергія Костянтиновича.

Проект постанови Верховної Ради України додається.

Просимо розглянути.

Голова Комітету

С. Іонушас

